

UMCS

INSTYTUT NAUK
O POLITYCE I ADMINISTRACJI

UNIwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
Instytut Nauk o Polityce i Administracji

Dr hab. Małgorzata Podolak, prof. UMCS | Katedra
Systemów Politycznych i Praw Człowieka

Dr hab. prof. UMCS Małgorzata Podolak
Katedra Systemów Politycznych i Praw Człowieka
Instytut Nauk o Polityce i Administracji
Wydział Politologii i Dziennikarstwa UMCS

Lublin 8 lipca 2025 r.

**Recenzja osiągnięcia naukowego i aktywności naukowej
Pani dr Anny Budzanowskiej
w związku z postępowaniem habilitacyjnym w dziedzinie nauk
społecznych, w dyscyplinie nauki o polityce i administracji**

Wykonując Uchwałę Rady Naukowej Instytutu Nauk Politycznych WNS Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach podjętą 6 maja 2025 r., w związku z wyznaczeniem mnie przez Radę Doskonałości Naukowej w charakterze recenzentki w składzie komisji habilitacyjnej w sprawie przeprowadzenia postępowania w habilitacyjnego dr Anny Budzanowskiej w związku z art. 221 ust. 9 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tekst jedn. - Dz.U. z 2023 r. poz. 212), przedkładam ocenę osiągnięć naukowych Habilitantki i jej aktywności naukowej z pozytywnym wnioskiem co do spełnienia przez nią wymagań określonych w art. 219 ust 1 tej ustawy.

Podstawowe dane o Habilitantce

Dr Anna Budzanowska jest absolwentką Instytutu Nauk Politycznych Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Pracę magisterską pt. *Historia ustrojowa i system konstytucyjny Królestwa Belgii. Od państwa unitarnego do federacji*, napisała pod kierunkiem naukowym prof. dr hab. Mariana Grzybowskiego.

W latach 2003-2008 realizowała studia doktoranckie w Katedrze Doktryn Politycznych i Prawnych na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ. W 2008 r. obroniła pracę doktorską pt. *Charles Maurras — konserwatysta radykalny*.

Twórca doktryny nacjonalizmu integralnego, promotor: prof. dr hab. Michał Jaskólski, a recenzentami prof. dr hab. Jan Baszkiewicz oraz prof. dr hab. Bogdan Szlachta.

W maju 2014 r. uzyskała dyplom Executive MBA Gdańskiej Fundacji Kształcenia Menedżerów (MBA GFKM) w ramach programu będącego wspólnym przedsięwzięciem Uniwersytetu Gdańskiego i Erasmus University w Rotterdamie. Pracę dyplomową napisała pod kierunkiem prof. dr hab. Marka Ilnickiego pt. *Implikacje ekonomiczne dla krajowych mikroprzedsiębiorstw wynikające z wejścia Polski do unii walutowej i przyjęcia wspólnej waluty europejskiej* (Economic consequences for domestic microenterprises resulting from Poland's accession to the Economic and Monetary Union — EMU).

W 2023 r. ukończyła Advanced Investment Program na SRI International Stanford and Queen Hedvig Academy.

Przebieg pracy zawodowej

Jeszcze w trakcie studiów doktoranckich w 2006 r. Habilitantka rozpoczęła współpracę z Wyższą Szkołą Europejską im. ks. Józefa Tischnera w Krakowie, prowadząc zajęcia dydaktyczne w zakresie zagadnień dotyczących integracji europejskiej, a od 2008 r. do 2011 r. była zatrudniona na stanowisku wykładowcy na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Warszawskiego.

Do pracy w instytucjach akademickich Habilitantka wróciła w 2021 r. po odejściu z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Obecnie jest zatrudniona w dwóch jednostkach naukowych (w niepełnym wymiarze czasu: Instytut Polityk Publicznych, Kolegium Gospodarki i Administracji Publicznej Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie oraz od 2022 r. na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach na Wydziale Nauk Społecznych. W obu uczelniach Habilitantka jest zatrudniona na stanowisku adiunkta.

Ponadto od 2021 r. Habilitantka posiada afiliację badawczą w Katedrze Badań nad Nauką i Szkolnictwem Wyższym, Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

W latach 2004-2024 dr A. Budzanowska była zatrudniona na prestiżowych stanowiskach w instytucjach działających na rzecz rozwoju szkolnictwa wyższego i nauki, np. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a także innych urzędach tj. Kancelaria Prezydenta RP, Parlament Europejski, Instytut Adama Mickiewicza, Miasto Katowice.

Ocena osiągnięcia naukowego

Zgodnie z art. 219 ust. 1 pkt 2 lit. a ww. ustawy, wskazanym osiągnięciem naukowym jest monografia pt. *Muślinowa rebelia. Kobiety libertynizm erudycyjny oświeceniowej Francji i jego tropy w tradycji feministycznej*, wydana przez Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (2025), ss.292.

W monografii Autorka prezentuje szeroko wyniki przeprowadzonych badań nad ideami osiemnastowiecznych francuskich wolnomysłuszek nurtu libertynizmu erudycyjnego (*libertinage érudit*), z uwzględnieniem genezy i ewolucji tego nurtu doktrynalnego, w tym licznych wątków teoretycznych i ustrojowych. W monografii skupiono się na roli kobiet w tworzeniu, współtworzeniu i interpretowaniu nurtu libertynizmu, który tradycyjnie był zdominowany przez mężczyzn. Kobiety libertynizm erudycyjny XVIII wieku można potraktować jako pewnego rodzaju początek feminizmu intelektualnego. Stworzony został alternatywny model kobiety nie tylko towarzyszką mężczyzny, ale osoby wykształconej, myślącej, autonomicznej, posługującej się intelektem. XVIII wiek to czas intensywnych przemian społecznych, filozoficznych i politycznych w Europie, ze szczególnym nasileniem we Francji. Oświecenie przyniosło kult rozumu, wolności i postępu, jednak nie wszystkie grupy społeczne miały równy dostęp do tych ideałów. Kobiety, wykluczone z formalnych struktur władzy i nauki, znalazły alternatywną drogę ekspresji i uczestnictwa w debacie publicznej: libertynizm erudycyjny – łączący intelekt, ironię i zmysłowość. W monografii Autorka opisuje myśl osiemnastowiecznych francuskich wolnomysłuszek nurtu libertynizmu erudycyjnego (*libertinage érudit*), a w szczególności zawarte w niej koncepcje odnoszące się do Kościoła i religii oraz edukacji i sfery spraw publicznych.

Problem badawczy, którym zajęła się Habilitantka jest interesujący, istotny pod względem naukowym, niezwykle aktualny i dotychczas nie zbadany na gruncie polskiej nauki, zwłaszcza dyscypliny nauki o polityce i administracji. Przedstawione kwestie nie były wcześniej przedmiotem wnikliwych i solidnych analiz i przedstawiona do oceny monografia z pewnością wypełnia lukę w badaniach. Podejmowane analizy ograniczono do perspektywy nauk humanistycznych, zwłaszcza historii (biografie), literatury i sztuki. Należy zauważyć, że praca jest interdyscyplinarna, o czym świadczą metody i techniki badawcze zastosowane przez Autorkę.

Podkreślić należy, że stosunkowo niewiele osób w Polsce zajmuje się szczególnie problematyką kobiecego libertynizmu erudycyjnego. Podjęcie tej tematyki ocenić należy w kategorii nowatorskości tematu w obszarze nauki o polityce oraz trafność jego wyboru. Zasadnie Habilitantka wskazuje, że dotychczasowy stan badań nad analizowaną problematyką ma charakter przyczynkowy, nie pogłębiony. W polskiej

literaturze przedmiotu wyraźnie brakuje kompleksowych opracowań dotyczących tej problematyki w obszarze nauki o polityce i administracji. Stąd też uzasadnione jest szczegółowe jej zbadanie przez udane podjęcie próby wypełnienia luki.

Niedosyt budzi jedna kwestia - brakuje wyraźnego sformułowania hipotez badawczych. Co prawda przyjmuje się w naukach społecznych, że uprawnione jest przy badaniach jakościowych postawienie pytań badawczych bez konieczności formułowania hipotez badawczych i ponieważ Habilitantka wpisała się w ten nurt.

Cel główny, jaki został obrany to podjęcie refleksji krytycznej nad zindywidualizowanymi rozważaniami erudytek, które odwoływały się do wartości wolnościowych, następnie dokonanie syntezy ich doktryny i w efekcie zidentyfikowanie dziedzictwa ich postulatów emancypacyjnych w rozwiązaniach prawnych i ustrojowych wprowadzonych w trakcie rewolucji 1789 r. Już w tym okresie głośno mówiło się o prawach kobiet, ich indywidualności, autonomii, prawach w życiu publicznym i prywatnym.

Cele szczegółowe

- odtworzenie śladów obecności kobiecych idei w dyskusjach teoretycznych w osiemnastowiecznej Francji;
- usystematyzowanie wiedzy o teoriach politycznych myślicieli francuskiego oświecenia w kontekście rozwoju francuskiej myśli i historii kobiet poprzez konceptualizację doktryny erudytek;
- zidentyfikowanie współczesnego postrzegania doktryn oświecenia w odniesieniu do myśli kobiecej;
- przeprowadzenie analizy intelektualnego dziedzictwa wolnomyślicielek XVIII wieku przez pryzmat nauk społecznych (nauk o polityce).

Należy na początek podkreślić, że zarówno monografia jak i pozostały dorobek przedstawiony do oceny wpisują się w dyscyplinę nauk o polityce i administracji. Na wysoką ocenę zasługuje naukowy charakter opracowania oraz założenia metodologiczne.

Nie umniejszając wartości przedstawianych do oceny artykułów należy szczególną uwagę zwrócić na monografię. Jest to dość obszerna praca licząca prawie 300 stron.

Struktura monografii.

Na monografii składają się wstęp, cztery rozdziały, podsumowanie oraz epilog.

We wstępie Autorka przedstawiła warsztat badawczy i metody zastosowane do analiz myśli libertynek erudycyjnych. Zaprezentowane zostały poszczególne etapy prac w zakresie konstruowania procesu badawczego:

1. konceptualizacja, w ramach której Autorka dokonała m.in. przeglądu badań nad analizowanym problemem, opracowała ramy teoretyczne, wyodrębniła katalog zagadnień porównawczych, dokonała wyboru ośrodków naukowych, w których możliwe było przeprowadzenie kwerendy naukowej.
2. etap empiryczny, obejmujący właściwe badania nad doktrynami osiemnastowiecznych francuskich wolnomyślicielek (erudetek), obejmujący analizę źródeł, opracowanie katalogu priorytetowych zagadnień doktrynalnych, analizę porównawczą postulatów i żądań kobiecych, interpretację wniosków.
3. konstytuowanie, dotyczące procesu dookreślania doktryny poprzez: zdefiniowanie potwierdzonych w źródłach śladów rozwoju doktryn osiemnastowiecznych francuskich wolnomyślicielek (erudetek); określenie głównych etapów rozwoju doktryn francuskich wolnomyślicielek epoki Oświecenia: identyfikację wspólnych postulatów, rekonstrukcję doktryny emancypacyjnej erudetek francuskiego Oświecenia: wpływ dziedzictwa wolnomyślicielek XVIII wieku na późniejsze ruchy feministyczne i walkę o prawa kobiet.

We wstępie Autorka dokonała przeglądu źródeł i literatury. W monografii wykorzystano źródła ze zbiorów *CY Cergy Paris Université*, *Bibliothèque Mazarine* w Paryżu oraz Biblioteki Rękopisów, Archiwum i Listów Uniwersytetu w Lejdzie, tamtejszego archiwum regionalnego, a także ze zbiorów archiwalnych manuskryptów internetowych, przede wszystkim *Bibliothèque Nationale de France*. W opracowaniu wykorzystano zarówno źródła pierwotne jak i wtórne.

Rozdział pierwszy rekonstruuje ewolucję pojęcia *libertinage érudit*, *libertinage d'esprit* – *libertins érudits*. Opisano w nim zmiany w obrębie teorii wolnościowych pod wpływem czynników społecznych i ustrojowych, które prowadziły do rozwoju nurtu. Przeanalizowano stan badań wraz ze wskazaniem autorów przełomowych odkryć w tym obszarze.

Rozdział drugi poświęcono dziedzictwu intelektualnemu libertynów erudycyjnych w zakresie przesilenia antyreligijnego radykalnego oświecenia (1650–1750). Przeanalizowano działalność literacką tzw. tajnych filozofów (*philosophes clandestins*), którzy przygotowali ideowy grunt dla przyszłych procesów sekularyzacji.

Jest to ważny watek dla badań nad historią religii, a dziedzictwo erudytek dostarcza nowej wiedzy – przede wszystkim spuścizna intelektualna Émilie du Châtelet (Gabrielle Émilie Le Tonnelier de Breteuil, 1706–1749) posłużyła do wskazania głównych mechanizmów krytyki biblijnej, wyrosłych z doświadczenia naukowego, a oddziałujących na przemiany światopoglądowe.

W rozdziale trzecim Autorka zaprezentowała rozkwit twórczości kobiet w epoce encyklopedystów. Przeanalizowała kobiece ścieżki awansu, a w szczególności eksplifikuje mało znane teorie postępu i świeckiej edukacji Louise d'Épinay (Louise Florence Pétronille Tardieu d'Esclavelles d'Épinay, 1726–1783), pozostające w cieniu przez bardziej znane współcześnie koncepcje Jeana-Jacques'a Rousseau i Denisa Diderota. Propozycje reform d'Épinay sprawiły, że stała się ona jednym z najważniejszych głosów feministycznych swojej epoki.

Rozdział czwarty został poświęcony reminiscencjom rewindykacyjnym libertynek erudycyjnych. Przeanalizowano w nim postulaty wyrosłe z aktywności obywatelskiej kobiet oraz związane z nimi dziedzictwo ideowe, które zmaterializowało się w przestrzeni prawno-politycznej doby rewolucji (1789–1804).

Książka wypełnia lukę w badaniach nad doktrynami prawnymi i politycznymi francuskiego oświecenia w zakresie libertynizmu erudycyjnego i przywraca należne miejsce francuskim erudytom.

Pod względem metodologicznym badania zostały przeprowadzone wzorcowo i bardzo starannie. Na wszystkich etapach pracy badawczej widoczny jest stosowny zamysł, realizacja planów i założeń. Habilitantkę wyróżnia bardzo dobry warsztat badawczy oraz dojrzałość badawcza połączona z nowatorskością i oryginalnością. Zaletą monografii jest systematyczne nie tylko poszerzanie, ale i pogłębianie dorobku naukowego. Ponadto znaczącym walorem opracowań naukowych p. dr A. Budzanowskiej jest niezwykle wysoki stopień uporządkowania prezentowanych treści, umiejętność strukturalizacji refleksji badawczej oraz konkluzywność poszczególnych tekstów w postaci syntetycznych i trafnych wniosków.

Metody i techniki badawcze, które zostały zastosowane w monografii:

Pozytywnie należy ocenić dobór metod i technik badawczych oraz uzasadnienie potrzeby ich wyboru. Po pierwsze zastosowane zostały badań jakościowych osadzonych w hermeneutycznym nurcie interpretacjonizmu, analiza obszernych źródeł pierwotnych, metoda instytucjonalno-prawna, metoda biograficzna, metody powszechne w naukach historycznych, przede wszystkim ujęcie retrospektywne oraz metodę argumentum ex

silentio, analiza narracyjna, analiza dyskursu, metoda typologiczna, a także zastosowano triangulację metod. badawczych.

Należy zwrócić uwagę na bardzo dobry styl pisarski i dużą umiejętność strukturalizacji wyводу naukowego. Zarówno monografia, jak i artykuły naukowe są bardzo dobrze opracowane pod względem językowym, Habilitantka stosuje siatkę pojęć, które są charakterystyczne dla dyscypliny.

Bardzo mocną stroną recenzowanej monografii jest baza źródłowa, która świadczy o doskonale przeprowadzonych kwerendach. Habilitantka z powodzeniem wykorzystwała dostępne teksty źródłowe, publikacje książkowe, artykuły naukowe, źródła internetowe, akty prawne.

Przywołana literatura naukowa oraz sposób jej wykorzystania potwierdza zaangażowanie Habilitantki w proces badawczy i świadczy o dobrej orientacji w piśmiennictwie związanym z tematyką podjętą w monografii. Należy także zauważyć, że monografia jest efektem wyjątkowo „mrówczej” pracy Autorki, polegającej na gromadzeniu materiałów, źródeł, przygotowaniu narzędzi badawczych, opracowywaniu zebranego materiału, a następnie naukowego opracowania. Zdecydowana część przywołanych źródeł stanowi literatura obcojęzyczna (francuska i angielska).

Podsumowując tę część oceny stwierdzam, że oceniana monografia jest bardzo wartościowa i dojrzała naukowo. Niezwykle wartościową cechą prezentowanej monografii jest właściwe jej podejście wielodyscyplinarne. Habilitantka wybrała niezwykle wartościowy temat badań, nieopracowany na gruncie polskiej nauki, z pewnością bardzo aktualny.

Wyraźnie widać gruntowne i aktualne opanowanie Autorki w przedmiotowej problematyce w odniesieniu do stanu aktualnych badań prowadzonych przez pozostałych badaczy.

Wkład Habilitantki do badań nad problematyką

Habilitantka ma bardzo dobre przygotowanie teoretyczne i potrafi wykorzystać rzetelnie zbierany materiał empiryczny, wie jakie metody i jakie narzędzia badawcze mają być zastosowane. Zjawisko kobiecego libertynizmu erudycyjnego jest jednym z mniej znanych w historii francuskiej myśli politycznej epoki oświecenia zwłaszcza na gruncie dyscypliny nauki o polityce i administracji. Autorka w sposób niezwykle umiejętny a zarazem ciekawy zaprezentowała charakterystyczne cechy wspólnych poglądów przedstawicielek tego nurtu odnoszących się do sfery społecznej i politycznej. Jest to kompleksowe opracowanie, w którym Autorka zaprezentowała źródła ideowe kobiecych postulatów emancypacyjnych z czasów sięgających Rewolucji Francuskiej (1789), a rozwijających się szczególnie dynamicznie w XIX i XX wieku. To

właśnie te hasła głoszone przez erudytki dały początek ruchowi feministycznemu. Były one prekursorkami feminizmu i torowały drogę późniejszym ruchom emancypacyjnym.

Należy podkreślić, że w Polsce badania na temat erudek prowadzone są wyjątkowo rzadko, zwłaszcza w dyscyplinie nauk o polityce i administracji.

Francja odegrała kluczową rolę w narodzinach nowoczesnego feminizmu. Stanowiły intelektualne prekursorki feminizmu francuskiego. Odegrały kluczową rolę w tworzeniu warunków dla późniejszych ruchów emancypacyjnych i rozwoju feminizmu w XIX wieku.

Merytoryczna zawartość publikacji Autorki tworzących osiągnięcie naukowe zasługuje jednoznacznie na pozytywną ocenę. W przypadku zarówno monografii, jak i artykułów naukowych Autorka wykazała się bardzo dobrą znajomością pola badawczego.

Pozostałe osiągnięcia

Zainteresowania naukowe Habilitantki od początku Jej pracy zawodowej są wyraźnie sprofilowane i koncentrują się wokół kilku, ściśle ze sobą powiązanych obszarów badawczych.

Pozostały dorobek naukowy Habilitantki, który oceniam jako wystarczający pod względem ilościowym, uważam za wystarczający także pod względem metodologicznym i merytorycznym do ubiegania się o stopień naukowy doktora habilitowanego nauk społecznych z zakresu nauk o polityce i administracji. W ujęciu ilościowym dorobek przedstawia się następująco: 3 monografie (w tym 2 współautorskie), 12 artykułów naukowych (w tym 6 współautorskich), 3 monografie pod redakcją, 10 rozdziałów w monografiach (w tym 9 współautorskich). Jedynym mankamentem jest fakt, iż większość artykułów to prace współautorskie (nawet 6 -ciu współautorów!).

Po uzyskaniu stopnia doktora zainteresowania Habilitantki koncentrowały się wokół następujących zagadnień:

1. historia doktryn politycznych i prawnych, w tym przede wszystkim francuska myśl polityczna.

Ta problematyka Habilitantka jest zainteresowana od początku swojej kariery naukowej. Jej dysertacja doktorska pt. *Charles Maurras — konserwatysta radykalny. Twórca doktryny nacjonalizmu integralnego*, ukazała się później w postaci monografii w 2014 r. Na tym polu dr A. Budzanowska koncentruje się na badaniu nisz ideowych, zarówno doktryn, jak i nurtów tworzonych w momentach przełomowych dla Francuzów, poczynając od epoki oświecenia, a kończąc na pierwszej połowie XX w. W tym obszarze możemy wyróżnić publikacje:

A. Budzanowska, T. Pietrzykowski, Wokół procesu Dreyfusa —jednostka, ideologia, polityka, Copernicus Center Press, Kraków 2020, s. 159—171.

A. Budzanowska, T. Pietrzykowski, Shaping the Modern Discourse on Liberty: French Intellectual Debates from Revolution to Dreyfus- „Avant” 2019, Vol. 10, No. 1, s. 43—57.

A. Budzanowska, Dreyfurzyści i ich społeczna narracja dla Francji, „Horyzonty Wychowania” 2018, Vol. 17, No. 42, s. 11—26.

A. Budzanowska, T. Pietrzykowski, The Dreyfus Affair and the Rise of Political Religion in France, in: Why Religion? Towards a Critical Philosophy of Law, Peace and God Law and Religion in a Global Context, eds. D. Bunikowski, A. Puppo, Springer, Cham 2021, s. 281—297.

A. Budzanowska, Od „Theophrastus Redivivus” do Du Marsaisa. Źródła laickości w podziemnej filozofii radykalnej Oświecenia we Francji, „Archiwum Filozofii Prawa i Filozofii Społecznej” 2021, nr 4(29), s. 18-29.

A. Budzanowska, Od chrześcijańskiego racjonalizmu do racjonalistycznego ateizmu – francuska myśl oświeceniowa, „Horyzonty Polityki” 2021, t. 12, nr 39, s. 143-155.

A. Budzanowska, Charles Maurras—twórca racjonalizmu integralnego, Księgarnia Akademicka, Kraków 2014.

A. Budzanowska, Robert Schuman. Idealista i pragmatyk, w: Schuman i jego Europa, red. A. Radwan, Biblioteka Fundacji Schumana, Warszawa 2015.

2. nauka o państwie w kontekście zagadnień ustrojowych i polityk publicznych.

Przez blisko 10 lat Habilitantka z powodzeniem łączyła swoje zainteresowania z wykonywaniem funkcji w instytucjach państwowych. Przygotowanie teoretyczne z powodzeniem wykorzystywała sprawując funkcje organizacyjne w różnych instytucjach krajowych i europejskich. W tym obszarze możemy wyróżnić opracowania poświęcone państwu, jego organom, praktykom systemowym, procesom demokratyzacji czy transformacjom w politykach publicznych.

A. Budzanowska. Pozycja ustrojowa Prezydenta RP w systemie konstytucyjnym Rzeczypospolitej Polskiej w kontekście s. 257-279.

A. Budzanowska, Rada Gabinetowa – konstytucyjna instytucja współpracy władzy wykonawczej w Polsce w ramach Konstytucji z 1997 r., „Horyzonty Polityki” 2018, t. 9, nr 28, s. 109-121.

A. Budzanowska, J. Karp, Godność w pułapce polityki. Dylematy doktrynalno-ustrojowe praw człowieka, w: Z prawem ustrojowym porównawczym przez ponad półwiecze, red. nauk. B. Przywora, A. Rogacka-Lukasik, K. Skotnicki, Wydawnictwo

Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie, Częstochowa 2022, ISBN 97883-6653671-5, s. 245-263.

European Commission: Directorate-General for Education Youth- Sport and Culture, I. Grumbinaitė, F. Colus, H. Buitrago Carvajal, Report on the outcomes and transformational potential of the European Universities initiative, Publications Office of the European Union, 2025.

A. Budnowska- M- Gubała- Paradoxes of the Polish Civil Service- in: Public and Civil Service in Poland- volume eds. T. Barankiewicz, B. Przywora, Peter Lang, Berlin, Bruxelles, Chennai, Lausanne, New York, Oxford 2025, ISBN 978-3-63190564-7, s. 13-27.

A. Budzanowska, Epidemie a reżimy, „Horyzonty Polityki” 2020, t. 11, nr 36, s. 11—24

3.Obszar związany stricte z pracą zawodową Habilitantki.

Przez wiele lat zajmowała wysokie stanowiska w Ministerstwie Edukacji i Nauki. Kierowała także projektami międzynarodowymi, których celem był rozwój systemu szkolnictwa wyższego w Polsce. Pomimo zaangażowania w pracę zawodową Habilitantka nie przestała zajmować się pracą naukową, publikując artykuły związane z wykonywanymi funkcjami publicznymi. W obszarze Jej zainteresowań była szczególnie Ustawa o szkolnictwie "Wyższym i nauce z 2018 r. (tzw. Ustawa 20), inicjatywa Uniwersytety Europejskie (EUI) oraz partycypacyjny model projektowania tego systemu.

Jest współredaktorką opracowania pt. European Universities in Poland Implementation of development strategy, red. P. Poszytek, A. Budzanowska, RFSE Publishing, Warszawa 2023, oraz:

A. Budzanowska, A. Dańda, Ustawa 2.0 — paradygmat partycypacyjny w politykach publicznych na przykładzie reformy systemu nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce, „Nauka” 2022, nr 2, s. 71—92,

B. Chudziński, A. Budzanowska, Rzecznik Wartości Akademickich, w: Innowacje i konserwatyzm 20. Polskie uczelnie w procesie przemian, red. D. Antonowicz, A. Szot, A. Machnikowska, Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2020, s. 309-334.

D. Antonowicz, M. Jaworska, J. Domalewski, A. Budzanowska i in., Polskie uczelnie w Uniwersytetach Europejskich, Wydawnictwo FRSE, Warszawa 2024,

A. Budzanowska, A. Zygmunt-Ziemianek, P. Poszytek, K. Trynda, Uniting Diversity. European Universities Initiative Case, in: Building an Academic Community, eds- J.M. Bugaj, M. Budzanowska-Drzewiecka, B. Mikołajczyk, Brill, Leiden 2023.

A. Budzanowska, A. Zygmunt-Ziemianek, P. Poszytek, K. Trynda, Development of Innovation Culture. Teaching Experiences of European University Alliance Members- A Case Study from Poland, in: European Universities in Poland Implementation... , s. 63—80.

A. Budzanowska, D. Antonowicz, J. Domalewski, A. Pokorska i in., Functioning and Change of Polish Universities within European Universities Initiative, in: European Universities in Poland. Implementation of development strateg.. s. 16-30.

D. Antonowicz, D. Donina, M. Hladchenko, A. Budzanowska. Impact of university councils on the core academic values of Polish universities: limited but benign, „International Journal of Leadership in Education" 2024, January, s. 1—21.

A. Budzanowska, D. Antonowicz, J. Domalewski, A. Pokorska i in., Functioning and Change of Polish Universities within European Universities Initiative, in: European Universities in Poland Implementation... s. 16-30.

Na uwagę zasługują także publikacje, które Habilitantka złożyła do druku:

S. Mazur, K. Baran, A. Budzanowska, Coordination at the Top in the Times of the Populist Drift: The Case of Poland, in: The Palgrave Handbook of Core Executive Coordination in Europe, eds. L-M. Fymeri-Dounns, M. Goransson, H. Kassim, Palgrave Macmillan, London 2025.

D. Antonowicz, J. Suchomska, M. Wróblewski, A. Budzanowska, Mapping efforts in Polish higher education to tackle climate change, in: Higher Education Policy for Tackling Climate Change: Drivers, Dynamics, and Effects, eds. J. Kekäle, R. Pinheiro, Palgrave Macmillan, London 2025, s. 245—263.

Habilitantka posiada gruntowną i aktualną znajomość w przedmiotowej problematyce w odniesieniu do stanu aktualnych badań prowadzonych przez pozostałych badaczy. Każdy z przedłożonych do oceny artykułów naukowych wyróżnia próbą sformułowania problemu badawczego, określenia jego celu poznawczego, sformułowania poddanych weryfikacji hipotez badawczych lub hipotezy, sformułowanie pytań badawczych, określenie założeń metodologicznych, rozwinięcie podjętego problemu i sformułowanie wniosków na zakończenie.

Podsumowując tę część osiągnięć naukowych Habilitantki stwierdzam, że dorobek Habilitantki może nie jest imponujący pod względem ilościowym, ale przede wszystkim doskonały, jeżeli chodzi o jakość publikowanych artykułów czy rozdziałów w monografiach. W każdym obszarów badawczych podkreślić należy przemyślaną tematykę badawczą prac naukowych Habilitantki, ich aktualność oraz znaczenie dla rozwoju dyscypliny nauki o polityce i administracji. Artykuły naukowe, rozdziały w

monografiach są publikowane nie tylko w Polsce, są one oryginalne i wzbogacają dorobek polskiej nauki o polityce i administracji, ale także wpływają na jej umiędzynarodowienie.

W konkluzji stwierdzam, że dorobek Habilitantki poddany ocenie w tym punkcie recenzji, zasługuje na uznanie jako stanowiący znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej - nauki o polityce i administracji

Informacja o wykazywaniu się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Habilitantka jest osobą aktywną jeżeli chodzi o wykazanie się działalnością (pracą) na więcej niż jednej uczelni. Obecnie jest zatrudniona na dwóch uczelniach w niepełnym wymiarze czasu (o czym pisałam na początku).

Osiągnięcia dydaktyczne

Habilitantka obecnie prowadzi zajęcia dydaktyczne, które odbywają się dwóch blokach tematycznych:

1) historia doktryn i myśli politycznej, 2) nauka o państwie i Unii Europejskiej.

Są to zarówno ćwiczenia i konwersatoria, a słuchaczami są studenci prawa, administracji, nauk politycznych i stosunków międzynarodowych

Współpracując z Wyższą Szkołą Europejską im. ks. Józefa Tischnera, prowadziła wykłady i seminaria, a także zajęcia z zagadnień procesu decyzyjnego w Unii Europejskiej oraz instytucjach unijnych.

Na Uniwersytecie Warszawskim w latach akademickich 2009—2011 prowadziła konwersatoria poświęcone międzynarodowym organizacjom sportowym i komunikacji społecznej w instytucjach publicznych.

Ocena aktywności naukowej i organizacyjnej kandydata

Bardzo ważnym elementem prezentacji wyników badań kandydatów do stopnia doktora habilitowanego jest udział w konferencjach i wygłaszanie referatów. Habilitantka uczestniczyła w około trzydziestu konferencjach naukowych, które odbywały się zarówno

w kraju (Katowice, Kraków, Jelenia Góra, Warszaw, Gdańsk, Toruń), jak i za granicą (Nowy Jork, Paryż, Bruksela, Dubaj, Lizbona, Londyn, Madryt, Glasgow, Bukareszt itd.)

Aktywność w pozyskiwaniu grantów

Bardzo pozytywnie należy ocenić udział Habilitantki w pracach zespołów badawczych realizujących projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych. Występowała w nich zarówno w charakterze kierownika, wykonawcy oraz dyrektora.

Jako kierownik projektu:

- Francuski konserwatyzm radykalny, projekt finansowany przez Ministerstwo Edukacji i Szkolnictwa Wyższego w latach 2014-2015.

kierownik i główny wykonawca

- Verité, ideologie, politique. Reflexion autor l’Affaire Dreyfus, Campus France, projekt realizowany w latach 2017-2018
- La doctrine les femmes libre-penseuses françaises XVIIIe siècle en tant qu’ancêtres du mouvement féministe, Campus France, projekt realizowany w roku 2022.
- Kształtowanie polityk publicznych w sektorze nauki i szkolnictwa wyższego na przykładzie innowacji dydaktycznych w programach sojuszy w polskich uczelniach wchodzących w skład sojuszy EUI, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, projekt realizowany w latach 2022-2023.

Habilitantka współpracowała jako wykonawca przy projektach finansowanych przez NCN, Komisję Europejską, MNiSW, European Research Executive Agency.

Staże badawcze

Habilitantka jest stypendystką rządu francuskiego — Bourses du Gouvernement Français (BFG). Dwukrotnie otrzymała stypendia na pobyt badawcze we francuskich instytucjach akademickich organizowane przez Campus France:

- Université Lyon 2 oraz Université Jean Monnet Saint-Etienne w ramach Laboratoire Triangle (Action, discours, pensée politique et économique CNRS UMR 5202, listopad—grudzień 2017).

- CY CERGY Paris Université w ramach Laboratoire AGORA (maj—czerwiec 2022).

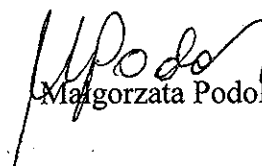
W grudniu 2018 r. realizowała pobyt badawczy na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie w ramach projektu Społeczeństwo inkluzywne w świetle Katolickiej Nauki Społecznej.

Podsumowując stwierdzam, że dorobek naukowy pani dr Anny Budzanowskiej jest wystarczający do ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego w zakresie nauk o polityce i administracji. Przemawia za tym szereg argumentów, a szczególnie:

- zgodność dorobku z dyscypliną nauki o polityce i administracji;
- posiada wysoki poziom kultury badawczej, przejawiający się w samoświadomości warstwy teoretycznej, metodologicznej dyscypliny i umiejętności zastosowania tego w analizie w rozwiązywaniu konkretnego problemu badawczego.
- Wnosi znaczący wkład w systematyzację i pogłębienie wiedzy naukowej
- Habilitantka imponująco prezentuje się w aktywności grantowej i współpracy międzynarodowej

Reasumując, przedstawiony do oceny dorobek spełnia kryteria i wymogi, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.), a także kryteria oceny osiągnięć osób ubiegających się o stopień doktora habilitowanego zawarte w Rozporządzeniu MNiSW z 19 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora.

W konsekwencji opowiadam się za nadaniem dr Annie Budzanowskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce i administracji.

Małgorzata Podolak

